

La defensa d'un espai comunicacional català:

del discurs als fets

La utilitat d'Esquerra en en el món de la comunicació

Des d'inicis dels anys 90, Esquerra va fer seva la proposta de teòrics i pensadors com Josep Gifreu i d'altres que teoritzaren la necessitat de construir un espai català de comunicació, no entès només com una suma d'empreses del país i d'àmbits de cobertura, sinó com un autèntic ecosistema mediàtic, que generés i impulsés uns marcs de referència que anessin, des de la immediatesa d'una agenda de l'actualitat del dia, autònoma de l'espanyola o francesa, fins aquells elements simbòlics que defineixen una col·lectivitat nacional. Ara, a mitjans del primer decenni del nou segle, Esquerra ha passat de la defensa política, a les primeres materialitzacions d'aquest anhel.

L'exemple de la TDT

La tasca desplegada per la gent d'Esquerra al Govern i a Madrid ha aconseguit tot una sèrie d'avenços i garanties en el nou model de televisió, la TDT, que sense els quals ens haguéssim trobat ara un panorama pitjor que el que ja havíem heretat dels anteriors governs català i espanyol. **Un panorama audiovisual** que ens portava a una aclaparadorament majoritària presència de canals espanyols, públics i privats, a la televisió de casa. això ha canviat per **tres grans raons:**

1. les negociacions amb el govern espanyol pel que fa al repartiment definitiu de canals i nombre d'emissors
2. a l'impuls donat a TV3 per a que sigui motor de l'oferta digital, amb més canals previstos que TVE
3. finalment, per la defensa i suport incondicional al món de la televisió local, pública i privada, de casa nostra.

Gràcies a Esquerra:

1. Hem iniciat un procés, imparabile, per garantir que les emissions de TV3 continuïn arribant al conjunt dels Països Catalans; de moment en les actuals emissions en analògic. Per a la TDT el Canal Euroregió en fase de negociació en serà la segona part del procés.
2. Hem pogut passar d'1 a 3 multiplex del total de canals digitals que s'emeten des de Catalunya per a tot el Principat; és a dir, de 4 a 12 canals digitals; 4 privats i 8 de públics.
3. TV3 gestionarà tants o més canals que TVE.
4. No només s'ha pogut preservar la rica i plural estructura de televisions locals, sinó que en el nou panorama de la TDT, les emissions d'aquests prop de 100 canals repartits per les comarques del Principat seran, bàsicament, en català i de producció catalana.

5. Sumant els resultats anteriors, el percentatge de canals televisius en obert —és a dir de recepció gratuïta— en català sobre el total que rebrem a casa s'acostarà al 40%, a diferència de la situació actual que ens situava sobre el 20-25%.

Què ens dibuixen un escenari d'oferta televisiva en clau de país com no havíem imaginat fa només uns pocs anys?

- El proper resultat del concurs dels canals locals privats
- La posada en marxa dels locals públics o la transformació dels ara existents
- El desplegament de nous canals de TV3
- L'arrencada dels 4 canals privats catalans

I és una oportunitat que no hem de deixar perdre com a eines bàsiques en la construcció d'un país que volem **veure** –i mai millor dit ara que parlem de televisió— visquent en normalitat; normalització nacional que en diríem.

Esquerra, darrera defensa de les emissions en català de RTVE

Tothom coneix la greu amenaça prevista per la SEPI, i amb ella del mateix govern espanyol, de posar fi (liquidar?) quasi totalment la presència de la producció en català dels canals televisius i emissores radiofòniques que depenen de RTVE.

Però, no pas tothom sap que a l'hora de la veritat, quan s'ha debatut al Congrés la futura llei dels mitjans públics de l'Estat, Esquerra s'ha quedat sola –sola ben bé no, teníem al costat Eusko Alkartasuna i el PNB. Hem defensat, esmena rera esmena, un model de ràdio i televisió pública d'acord amb la realitat plurinacional i plurilingüe de l'Estat que garantís, no només les emissions en català de TVE i Ràdio 4, sinó que consolidés Sant Cugat com a autèntica segona capital de les produccions i emissions de TVE. Ens hem quedat sols.

En aquest sentit hem presentat PNL al Congrés demanant es mantinguin les desconnexions al Principat a les Illes i el País Valencià de RTVE – registrades i un altra PNL on s'insta al govern a crear un canal de televisió i a crear una emissora de ràdio pública que cobreixi l'àmbit lingüístic de la llengua catalana en els territoris de Catalunya, País Valencià, Illes Balears i la Franja d'Aragó basant-se en les emissores de RTVE en aquells territoris. Aquests canals s'expressaran en català

El fariseïsm i la hipocresia de molts que ara signen manifestos, és la mateixa que la dels que ens diuen que hem aconseguit un bon Estatut. No és estrany, parlem dels mateixos.

Ara al Senat, i després on siguem, continuarem en la defensa d'allò d'una RTVE que deixi de donar l'esquena al país, a la seva llengua i a la seva producció cultural. Entre altres motius perquè aquest país la sustenta econòmicament.

Fàbriques de ficció, fàbriques de referents col·lectius

Com dèiem al principi, les funcions bàsiques d'un espai nacional de comunicació no s'acaben en la construcció d'una agenda informativa pròpia, ni amb la consolidació d'uns espais, xarxes, potents d'opinió autònoma del que ens vingui de fora.

Es fa necessari, urgent, donar eines per a la construcció i difusió d'un imaginari col·lectiu, d'uns referents audiovisuals propis, **d'unes icones que ens identifiquin i reforcin les experiències de compartir un mateix país.** I aquest imaginari, aquests referents, aquestes icones no ens les aporten només la realitat compartida, sinó sobretot la ficció. El cinema i la resta de productes que, com les sèries o els telefilms, passen després per la petita pantalla.

Els nord-americans no només han estat capaços de generar en un país tant divers com el seu un imaginari col·lectiu propi, sinó que l'han exportat arreu del món. Han fet natural, familiar la 5a. Avinguda o el 7è de Cavalleria. com si la tinguéssim al tombar el nostre carrer, o tinguéssim penjat al menjador un daguerreotip del besavi matern amb la casaca blava.

I gràcies a això, a aquesta familiaritat dels seus productes i els seus referents, els hi és tan fàcil dominar el mercat mundial de les produccions audiovisuals i cinematogràfiques.

En una societat mediàtica com la nostra, la batalla dels símbols és crucial per al futur d'un país. Espanya, després d'un breu purgatori durant la Transició, reprèn com a seves i ens bombardeja , reciclats com a ben moderns, elements simbòlics que ja utilitzà el franquisme.

A casa nostra, en canvi, la batalla desgastadora i esgotadora entre els que no han pretès res més que esdevinguéssim un apèndix industrial del sistema espanyol, i els que confongueren des del govern la indústria cinematogràfica pròpia amb un apèndix de la direcció general de normalització lingüística, ens ha fet perdre molt de temps i diners.

Ens cal una nova etapa. Una etapa de normalitat creixent d'aquest imaginari col·lectiu. Com? Tenim –o tindrem ben aviat-- **4 eines molt poderoses:**

1. **una futura llei del cinema català** que impulsi industrialment productes comercials, fets i pensats en català
2. **una TV3, amb nous canals temàtics i un primer canal reforçat**, que ha d'implicar-se a fons en la projecció massiva de nous productes de ficció, propis, coproduïts, o directament promocionats.
3. **la xarxa de televisions locals, públiques i privades**, que han de ser tant banc d'assaig de nous productes de baix cost, com segones finestres del que ja hagi promocionat la televisió nacional pública.
4. **vinculat al primer, el suport a la indústria audiovisual i cinematogràfica independent**, en un nou marc de relacions públic-privat que prioritzi productes inequívocament catalans d'èxit. I donant joc a tothom; des dels més grans a la petita empresa. L'experiència de països nòrdics ens assenyala camins útils a recórrer de forma immediata.

Reflexió final: definit el camp de joc, entren els jugadors.

Esquerra ha estat, tant a l'oposició o com ara al govern del país, una força política coherent sempre en la defensa d'aquest espai nacional de comunicació.

D'un espai plural de mitjans escrits, electrònics i audiovisuals fets a l'interior dels Països Catalans, pensant en la seva gent i amb voluntat de ser referents d'una idea plural, però compartida, de participar en la creació de referents culturals, informatius i simbòlics compartits i propis. Mitjans de tot tipus, empresaris, directius i professionals del conjunt del territori nacional en són testimonis de la nostra feina.

Esquerra està protagonitzant en aquests darrers 15 anys un procés creixent i sostingut de suport ciutadà, d'arrelament social i territorial inqüestionable.

Un creixement fet sense suport mediàtic de cap tipus; molt sovint malgrat l'entorn mediàtic; i amb freqüència –i ara en vivim nous episodis— amb bona part de l'entramat mediàtic directament en contra. I hem seguit creixent i consolidant-nos. I som al govern i responem amb fets els reptes en política social, educativa, familiar, comercial... que ens va deixar pendents la sociovergència.

Per altra banda es manifesta, tant a les empreses com en el món associatiu o institucional de la professió, que cada cop més hi ha dones i homes treballadors de la comunicació que estan superant, qüestionant, impugnant... esborrant en definitiva la falsa incompatibilitat entre catalanitat desacomplexada i professionalitat periodística.

Dones i homes periodistes i comunicadors que han superat la síndrome – alguns dirien esquizofrènia—que el MODEL professional de periodisme és aquell que es definí a l'inici de la Transició: liberal-progressista en el terreny ideològic; espanyolista sense complexos en el terreny de l'adscripció nacional . Un model que malauradament té un llibre d'estil que continua sent el llibre de capçalera de molts professors universitaris.

Feliçment hi ha vida intel·ligent fora d'aquest model. Cada cop més. Hi ha una nova generació, nacionalment desacomplexada, que demana pas i que demana respecte i protagonisme a tots nivells. Moltes cúpules directives dels mitjans que coneixem no han entès, encara, el missatge dels nous temps i continuen reproduïnt esquemes i prejudicis de fa 20 o 25 anys.

Continuem sentint molts opinadors que no han entès de què va la cosa i s'aferren a la imatge d'un país que, si va existir mai, ja no és la Catalunya d'avui.

La gent no és tonta. Els instruments de censura prèvia, i de manipulació discursiva, que va patir el tractament mediàtic de la multitudinària manifestació del 18 de febrer a Barcelona, són l'exemple d'aquest dirigisme informatiu que ens apliquen determinades castes, encara dirigents. De ben segur aplicaran, multiplicades per 10, les mateixes fórmules per al referèndum de l'Estatut de la Moncloa. Tinc la sensació, tenim el convenciment, que si ja van grinyolar fa un mes, començaran a descarrilar en aquesta propera campanya plebiscitària.

Si la ciutadania vol ser lliure, i cada cop és més així, els mitjans hauran de respondre-hi, si us plau per força. **Els professionals hi teniu molt a dir davant d'aquesta dinàmica creixent de normalitat nacional; d'allunyament creixent dels models provincians, regionalistes o directament subalterns que encara ens trobem majoritàriament als quioscos, a la televisió o a la ràdio.**

Esquerra Republicana de Catalunya
Secretaria General

Gràcies per la vostra assistència en aquesta jornada de reflexió i debat , en favor d'un espai de català de comunicació i creació audiovisual, lliure i competitiu. Com el país que volem.